

SZERKESZTŐSÉG
ÉS KIADÓHIVATAL:
ORADEA
Tiafa M. Vitcazul
(Nagyplacér) 11/2
TELEFON: 670.
Megjelenik
minden pénteken.

NÉPÜNK

ZSIDÓ HETILAP

Előfizetési árak:
BELFÖLDÖN
1 évre . . . 160 L.
1/2 „ . . . 80 „
1/4 „ . . . 40 „
KÜLFÖLDÖN
1 évre
Magyarország P. 10.
Slovensko . . . Ck. 60.
Austria . . . S. 15.
Jugoslavia . . . D. 100.

A cionista pártok felvonulása a konferenciára!

A most összeülő jubiláris konferenciának ünnepies jellegét nem a konferenciák számsorozatának véletlensége, hanem a felgyült nagy problémák megoldásának lehetősége adja meg.

A jubillálást legutoljára hagyjuk; várjuk be a konferencia végét és ha az a tőle elvárt eredményt mutatja fel, akkor ünneplésnek is helye lesz. De ne kezdődjék a konferencia a dus frazeológia virágcsokrával, hanem munkát és munkát produkáljon és majd ha munkát mutat fel, ám ünnepeljen; de előbb munkát és csak azután játékot...

Nem seregszemle az, ha a konferencia előtt magunk előtt felvonultatjuk azokat a tényezőket, amelyeknek döntő hatásuk lesz az eredményben: nem fegyvercsörtetés és díszmars, ha azokra a látens erőkre fogunk rámutatni, amelyek a derékhatat képezik. Seregszemlének és díszfelvonulásnak már ideje mult; végül munkához kell látnunk és lássuk, kikkel fogunk együtt dolgozni.

* * Klál-cionizmus.

Egy kiegyensúlyozatlan és bálról divergens tényező, ha az azt kitevő részek nem helyezkednek szorosan egymás mellett, hézagot mutat befelé; kifelé pedig a részek mozgolódásának hullámai kivetődnek. A klál-cionizmus fölélt olyan tényezőket is, amelyek csak időleges elhelyezkedést kerestek ott; bár homogénné válhattak volna, de hiányzott a klál-cionizmus kohéziója. Megindult egy kiválási folyamat, amely azonban olyan részeket is magával visz, amelyek eddig szorosan hozzátartoztak. Az általános problémák mellett még sokkal súlyosabb egyéni, — vagy mondjuk ki, — személyi problémái is vannak és így egy tehertétellel indul a konferenciára, bizonyos tekintetben egyedül.

A klál-cionizmus a kormánypárt jellegét vette fel, de nem mindig kormányképes és az erdélyi klál-cionizmus nem tette magáévá „divide et impera” politikusságát. És a klál-cionizmus, mint egy kormányképesített párt, mint ilyen párt a stigmát is felvette. Egyazon tényezőnek tekinti a kormányt a kormányképesességgel. Ezzel áll és ezzel bukik!

A klál-cionizmus veszteni fog súlyában, mert politikai hibái mellett még személyi gyengeségei is vannak. Ez azonban a cionista mozgalom javát fogja szolgálni, mert politikailag iskolázott ellenzékét talál magával szemben ezután.

Mizrachizmus

Sokan pártfogultságnak fogják minősíteni azt a véleményt, hogy a mizrachizmus súlyos és döntő tényezője lesz a konferenciának. Nem szükséges kihangsúlyozni azt, hogy ez már a priori valóságos és természetes következménye az erdélyi zsidóság rétegződésének; de ezen túlmenően is megállapítható, hogy az erdélyi mozgalomban a mizrachizmus egyedül az, amely tényleges eredményekre, — nem politikai sikerekre! — mutathat.

Az erdélyi mizrachizmus komoly munkájának legjobb jele a szívós, de csendes agitáció, amelyet a legpolitikusabb eszközökkel folytat. Olyan tényezőket vont be a mozgalomba, amelyek épen a „cionizmus militáns” miatt tartották távol magukat. Ma már komoly sajtója van, komoly szervezetei, komoly ifjusági mozgalma és főképpen komoly vezérei vannak, akik a személyes vonatkozásokat mindig a legalkalmasabb pillanatban tudják félretenni és ezek teszik sikeressé munkájukat. Ma már kormányképesek is tudnak lenni és e tekintetben bizonyos, hogy van egy szervezet, amely a vezetést, — és nem a politikai örökséget — át tudja venni.

Hitachdut-munkáspártok.

Egy természetes következményként kell tudomásul venni, hogy itt egy igen alapos cionista és szociálista felkészültséggel jelentkező tényezővel állunk szemben, amelynek nagyon komoly követeléseai vannak a cionizmussal kapcsolatban.

Egy ideális pártösszetétel ez, amelynek vezetőit progressív intellektuális és törzsét szociálisan összehangolt zsidó munkástömegek képezik. Egy konstruktív szociálista párt, amely nem hatalmat, hanem munkát követel a maga részére, még azok a jobboldali frakciók előtt sem lehet ellenszenves, akik egyébként minden progressivitást „elvből” elhanyagolnak. Különösen áll ez a cionizmusra, amely per excellence népi mozgalom és így a zsidó munkáspártok társadalom-történelmi hivatást töltenek be. Az erdélyi mozgalom szempontjából komoly jelenségnek kell tekintenünk, hogy a társadalmi rétegződés valóságát a cionizmusban is felismerik. A Hitachdut munkaprogramja a cionizmus legfontosabb munkaterrénumát válassza szükség-szerűen és a párt eddigi működése komoly jele annak, hogy a cionizmus a széles népi rétegeket is megmozgatta már Erdélyben.

Hitközségi választás után.

Ha akartuk volna... Igen, ha akartuk volna, hogy kiélezzük a harcot, ha kedvünkre volna a testvérharc, ha úgy láttuk volna jónak, hogy energiánkat a hitközségi élet berkeibe vigyük be *maradék nélkül*,... akkor paktum nélkül, erőnk tudatában, *olyan lista győzelmét vittük volna keresztül, mely minden tekintetben fedte volna nyilegyenes célkitűzéseinket.*

De voltak más megfontolások. A zsidóság helyzete nem oly rózsás, hogy olyan erőket kihagyjunk, akik — úgy mondják legalább — dolgozni akarnak a hitközség érdekében. Bár ezen ígéretükben nem igen bizunk, mert a választások után ellankad mindenkor ez a kedv és harciasság, visszamennek a pult mögé és három év múlva láttatják magukat ismét, mikor megint választásról lesz szó. Már most eleve kijelentjük, hogy minden egyes férfit a 71-es szanhadriónból figyelni fogunk. Meddig terjed ki érdeklődésének rádiusza? Vajjon csak a választások utánig, amikor a mandátumot zsebében tudja, vagy valóban érdeklődik a hitközség ügyei iránt. A szürkék, az „Auch und

A Hitachdut további aktivitását és a konferencián való szerepét abban látjuk, hogy az erdélyi cionizmust a realitás és a társadalmi tényezőket *nem negligáló irányba fogja kényszeríteni.* A folyton erősödő Ezrapályok és Hitachdut-szervezetek az erdélyi mozgalom derékcsapatjai lesznek!

Revizionizmus

A konferencia eredménye ebből a szempontból még meglepetéseket tartogat...

A revizionizmus belső sajátossága elsősorban az Erec-Jisráel-problémának radikális felfogása. Az erdélyi cionizmus multja azonban kevés idő ahoz, hogy a revizionizmus aktív fellépése természetes szükségletnek mutakozhassék. Kétségtelen, hogy a revizionizmus erős iramu politikája egészséges témpót diktál a cionizmusnak; de csak világlációban! Erdélyi vonatkozásban nem látszik az elvi ellentét tárgyilagossága, sokkal inkább egy subjektív hatás válthat ki eredményeket a konferencián...

* *

Külön helyet kér egy „pártnak” a kérdése a konferenciával kapcsolatban; és ez a Barisszia.

Speciálisan lokális körülmények folytán — bár elvi jelszavakkal, — bontott zászlót. Kétségtelen, hogy a Barisszia az erdélyi klál-cionizmus belső nehézségeinek személyi produktuma...

Nem látszik elvi ellentét és világnézeti különbség, de annál inkább konstatálható egy subjektív akarat oktrojja, amely még sem képezhet komoly elvi alapot komoly elvi harcra...

De mint minden mozgalomban, úgy ebben a kérdésben sem függetleníthető a személyi vonatkozás az elvi differenciálódástól. Az eredmény itt teljesen nyílt, mert a cionizmus alkotmányos tényezőinek reális politikájával szemben a megváltói ígéretek magával ragadó szivárvány-ive feszül...

Bauch” Judék prototípusai nem fognak kivessni sohasem. De mérsékelt számban legyenek képviselve. A színtelenség, a szürkesség ne legyen érdem, melyért mandátum jár. A minden irányban való possibilitás ne legyen jogcím arra, hogy valaki életfogytiglan Kuna p. Andris módjára üljön a hitközségi parlamentben és szenzációs szűzbeszédé 30 esztendő alatt annyi legyen: „kérem tegyék be az ablakot mert nagy a léghűzat!” *Nekünk több kell! Mi többet várunk azoktól, akik reprezentálják a hitközséget.* Alkossanak! Tegyék nevüket generációkon át maradandóvá! Ne legyen a program írott malaszt, mely választások előtt érvényes csak, utána már nem!

Nem akartunk éles harcot, azért hozzájárultunk ahoz, hogy olyanok is legyenek benn a hitközségben, akiknek egyetlen jogcímük, hogy bizonyos korban vannak és a semmittevés porfelhőjében rejtőznek el választástól-választásig.

De van vigaszunk is! Olyanok is bekerültek, kik a zsidó kollektív eszmék iránt érzékkel bírnak, kiknek horizontjuk az oceánokon túl is elér. Kik

tudják, mit akarnak és ki is tudják magukat fejezni, meg is tudják magyarázni. Illú jés aszoro...? Talán van tiz azok között, akiket a váradi hitközség szénátusának hiszünk és gondolunk. Talán lesz tiz...? és hiszünk, hogy van is tiz. Nekünk ezekben van minden reményünk! Ezeknek első kötelességük, hogy gerincesen, elveikhez hűen és önértetesen, megalkítsák a maguk egységes blokkját. Ez a blokk egyöntetűen lépjen fel minden hitközségi kérdésben. Ezeknek legyen fix programjuk, melyeket meg kell valósítani! Ezek fektessenek le szilárd alapelveket, melyek alapján minden kérdést, fontosságukhoz mérten megvitassa. Igyekezzenek álláspontjukat megvilágítani és ellenzés esetén azt törvényes eszközökkel keresztül is vinni.

Sine qua non-ja mindennek, az orthodoxia egysége. Minden rendbontó törekvéssel szemben, minden akcióval szemben, mely önös érdekek szemelőtt-tartásával ezt a nagy egységet, meg akarja bontani, ne engedje senkitől és semmitől háborítani!

A hitközség tradícióhű szellemén féltékenyen őrködni, de amellett az orth. szellemű modernséget is belevinni a hitközségbe. Életerős és százszázalékos zsidó iskolát, honnan igazi Vollblut-Judek kerüljenek ki. Olyan intézmények szaporítása, melyet a kor megkövetel. — A büdzsé egyensúlyba

tartása. A palesztinai eszme propagálása és minden tekintetben leendő támogatása.

Illú jés aszoro...? Talán lesz tiz? *Elég! Nem is kell több!* De ez a kis minoritás, gerinces, munkás és szellemileg jól felszerelt kisebbség legyen. Hogy ellensúlyozza a pultok mögül hirtelen felbukkanó szürkék érdeklődést nem tanúsítók közonyét és számbeli fölényét.

Az Agudáról pedig csak annyit, amennyit Könyves Kálmán a boszorkányokról. Agudistákról, melyek nincsenek, ne essék szó. Akik vannak, kevesen és keservesen, azt sem tudják mi az Aguda... csak azt hiszik, hogy ezzel ártanak azoknak, akik tudják mit és hogyan akarnak.

A meglévő tiz agudista azért lármázik, mert a sötét erdőben levő ember is kiabál, ha látja, hogy egyedül van. Egyedül vannak, hát félnek. Cs mert félnek kiabálnak. De a tölgyek nem szaladnak el a lármától, mégcsak meg sem hajolnak...

Meglátjuk mit fog dolgozni a 71. És meglátjuk mennyit alkot majd az intellektuelli fiatalok csoportja, kiktől sokat várunk. Ők valósítsák meg azt, amire a váradi orthodoxia vár!... Majd meglátjuk. Mindenesetre sok szerencsét és sok kitartást a munkához!

Chanuka — a béke szimbóluma

A zsidó eszme minden idők egyik legszebb jellemvonását az anyagszerűség átszellemesítése képezi. Az anyagnak kifinomítása jelenti a keret mélyértelmű, valódi tartalmát. Minden téren a realizmus és idealizmus vegyületét, a valóságnak az eszmeiséggel való egybeolvadását tapasztalhatjuk. Valamennyi ténykedésében a testvériséggel szent gondolatának óhaját és törekvését veti felszínre, mely által egyben az igaz zsidó alapvonás kidomborítását juttatja, kétséget kizáróan kifejezésre. Minden hagyománya egy bizonyos nemesveretű erkölcsi magburokát képezi, minden zsidó szokás egy magasabb rendű ideális eszmény megtestesítője.

Igy ünnepeink, vallási és történelmi jelentőségük mellett mélyebb szimbólumot is jelképeznek.

A zsidóság szomorú és örvendetes eseményekben váltakozó, gazdag történelméből meríti legkiválóbb eszméit. Fantáziája, képzelő és színező tehetsége révén ért hozzá, hogy jövő ideáliját a legendás multtal és történelmi jelenségekkel egybekapcsolja. Ennek tudható be azon tény, hogy ünnepei és örömnapijai nem csak a mult emlékeinek idézésén alapulnak, hanem jelentik egyben reményteljes tekintetű, mellyel a jövő bizonytalanságába néz. Ünnepi dalai nem csupán az örökkévalóság áradatos sodrába eltűnt bánatos, avagy vigasztaló örökről szólnak, hanem egyaránt énekelnek be-következendő aransugaras, boldog napokról is. Előbbi képezi ünnepeinek történelmi jelentőségét, utóbbi pedig azoknak szimbólumát.

Eredetileg Chanukat Makabeus hőseink megemlékezéséről ünnepeljük, kik a vallásszabadság és tiszta hitélet érdekében vívott önzetlen harc mezején lelték halálukat. A zsidó vitézség diadalünnepsége ez. Esztendőről-esztendőre, midőn a Chanuka ünnepnapjai beköszöntenek és a menóra mécei tüzös lángolással felragyognak, azon pillanatban minden igaz zsidó bensejében ugyszólván a lélek megújulásának folyamata megy végbe és gondolatvilágában felvonulnak előtte a mult eseményei.

A viszontagságok és megpróbáltatások korszakában, amidőn kiválasztottságunk felismerésének hiányában, országról-országra való vándorlásra letünk kényszerítve, a Chanuka volt az, mely szívünk erősítésére és elankadt izmaink megacélozására vált alkalmassá. Ennek annál is inkább éreztük szükségét, mivel fájdalmas körülmények folytán a zsidó népet azon veszély fenyegette, hogy a reá mért csapások sulya alatt teljesen elcsügged és a bizonytalan jövő tudatában kétségbe esik. Ez ünnepből merítettünk életkedvet és a lét megkövetelte bátorságot. Mert úgy véltük, hogy egy nemzet, mely oly szellemóriásokat, oly orozslánszívű, mindenre elszánt férfiakat volt képes magából kitermelni, mint a Makkabeusok, nem érdemel lealázást és még kevésbé megcsufoltatást a népek részéről.

Ha a zsidóság kizárólag multjában keresett volna mindenkor vigaszt és menedéket, ha csupán csak ott talált volna üdítő szigetre óceánmagyságu szenvedései közepette, akkor nem lett volna abban a szerencsésnek mondható helyzetben, hogy az évszázadokon át minduntalan rázúduló üldöztetéseknek ellentállhasson. A zsidóság életképessége és létfontosságát biztosító energiája abban rejlik, hogy minden alkalomkor értett hozzá, miként mentse át magát a multból a jövőbe. Az elkövetkező napokba vetett bizodalom és a jövőhöz való ragaszkodás gondolata képviselte mindenkor azt az örökké kiapadhatatlan gyógyforrást, melyből a zsidó nép életelixirt szűcsölhetett. Ez kölcsönzött neki erőt és lehetőséget, hogy minden ellene irányuló vészviharral dacolhasson és hogy a ránehezülő keserves elnyomatás ökölcspápa alatt össze ne roskadjon. Ezen egyszerű oknál fogva ruházta fel összes ünnepeit, melyek a mult eseményeit idézik emlékeztünkbe, a jövő szimbólumával.

Ugyszintén a Chanukkaünnep is jelképezi az eljövendő békeség és egyetértés magasztos gondolatát. És béke jelenti — a zsidó biblia magyarázat szerint — a törvényesség és igazság uralkodását.

„Az igazság és a békeség szeretik egymást” állapítja meg zsoltárosunk.

És tényleg a zsidóság egyesíti érzésvilágában az igazságot a békeséggel. Az igazsághoz vezető út, egyben a békéhez való út is képezi. Mert az igazságban nyilvánul meg a felismerés, hogy nem a háború, mely az embereket szétválasztja, hanem a béke, mely őket egyesíti, a legjobb faktor a zsidó népet fejődésének és felvirágoztatásának.

És ezen igaz zsidó békének fenséges gondolata a Chanukka nyolcágú menorájából árad ki, hasonlatképp a zsidó nemzet közös fellángolásának ősi hirtűk érdekében. Kezdeiben csak egy méces, egyetlen lángocská a hagyományhű vallásosságért, — ám, még sötétség honol köröskörül és az egyedülálló pislogó fény ugyszólván szomorú képet nyújt. Később azonban társra talál, segítő társra még egyre, mind többre... A lelkes fiatalok szívében kell, hogy először kigyuladjon a buzgó vallásosság örökké izzó szikrája, majd hozzájuk csatlakoznak a többiek, a felnőttek, kik még tisztelettel hajolnak meg, az igazság, törvényesség és erkölcsösség előtt. És ha majd az összes gyertyák tündöklő csillogással felragyognak, akkor a csodálat és öröm hangján kell megemlékezzünk a Chanukamécseről és lobogó lángocskáinak, fenkölt szimbóluma által kijelölt morális célok beteljesedésének gyümölcséről.

Ma, midőn sajnos saját táborunk horizontján a fölötté káros következmények magvát a magában hordó egyenetlenség vérszélhői tornyosulnak, vajha lelkületünket áthatná a Chanukka — menorából kisugárzó, a buzdítás erejével bíró jelkép erkölcsi tanítása.

Lim.

Mit kíván a Mizrachi

a IX országgrészi cionista jubiláris konferencián.

A zsidó nemzeti mozgalomban kétségenkívül a Mizrachi van a legsúlyosabb helyzetben. Mert míg az összes többi pártok vagy frakciók már régen emancipálták magukat minden vallásos befolyás alól, küzdelmük csak egy frontra szólott. Kifelé csakis az indolencia vagy rosszakarat ellen kell, hogy harcoljanak. A mozgalom keretein belül komoly harcok nincsenek, mert véleményeik legtöbbször csupán gazdaságpolitikai kérdésekben differenciálódnak. Ha a Cionista Világszervezet kompetens fórumai Póálé-ción szájaize szerinti kísérleti kommünt fog felállítani elvtársaik részére Erecjszraélben már célkitűzésük ki is van merítve. Mert hiszen csakis elvtársaik érhetik az, ha ideális is, de absztrakt kísérleti életüket. Áll ez a többi pártokra ugyanígy.

A Mizrachi azonban sokkal nehezebb küzdelmekkel kell, hogy szembe nézzen. Akkor amikor a legnagyobb erőfeszítések árán tudja csak elérni, hogy a Világszervezet gyakorlati ténykedéseiben valószínű tendenciák ne nyilvánuljanak és amiben sajnos, nem mindig ér el komoly eredményeket, ugyan akkor állnia kell a harcot saját táborukkal, a vallásos zsidósággal, akik a cionistákkal való együttműködésük miatt vallástalanoknak és Istentagadónak deklarálnak bennünket.

Ugyanakkor sajnálattal kell megállapítanunk, hogy klál cionistáink, kik jómaguk is ugyanazon forrásból táplálkoznak mint mi, sőt ugyanazon forrásból is mint vallásos ellenségeink, nem látják be, hogy ép ők a klál cionisták különböző frakcióinak emberei azok, kik a mi munkánkat is megnehezítik. Nem látják be, hogy egy vallásos zsidó megnyerése

a cióni eszméknek mindenkor komolyabb pluszt lent mint bármely félig vagy háromnegyedrész a milált zsidónak megtérése. Világért sem állít, hogy ezeknek megtérése fölösleges, de hangsúlyozom, hogy egy vallásos zsidó megnyerése a mizráchi javára sokkal hatalmasabb erkölcsi pluszt lent, mint egy már vallástalan zsidó cionizálása. Vallásos zsidó ha még maig nincs is kellően meggyőzve eszméink feltétlen helytálló igazságainak gyakorlati élete ezer és ezer szállal van egybekötve a zsidóság többezer éves szentségeihez. A möszi hánefes, az áldozatkészség már abban egyedül megnyilvánul, ha valaki vallásos életet él. S, ha e ilyen áldozathoz szokott embert megnyerünk, cionizmusa mélyenjáró, egész lényét átfogó érzés lesz.

Ha mindezt elfogadjuk, mert el kell, hogy fogadjuk, mert a tényeknek felel meg, akkor első sorban az az álláspontunk, hogy Erdélyi Zsidó Nemzeti Szöv. központját nem lehet Clujról áthelyezni Temesvárra. Mert ha nekünk cluji cionistáink ellen is panaszunk van, hogy nem értékelik kellően Mizráchi misszióját, akkor Temesváron kilátásai még sokkal kisebbek lesznek, hogy valaha komoly eredményeket érhetnénk el.

A vallásos vidékek ifjúságában hónapok óta komoly munkát megelőző izgalom észlelhető. Csak egy eldobott jelszó és megalakul a Ceiré Mizráchi ha dolgozók, akkor a Poálé Mizráchi. Nem lehet eléggé hangsúlyozni, mily óriási fontossággal bír, érzelmeikben és világnézeteikben a Sturm és Drang időt élő ifjúságunk nem ül fel a minden izébe Tóraellenes marxista tanoknak, hanem osztályharc helyett a Tóra vővédő szolgálatában áll. De nincsenek akik megszeresse, s ha már megalakultak, eszméikben megerősítse. Ugyanakkor volt egy anyag mint erkölcsi eszköz ahoz, hogy eddigelé csupán főiskolai hallgatók által alapított egyesületet a vidékekre is kiterjesszék. A Zs. N. Sz. a mai napon nem ismerte fel azt a hatalmas alkotó erőt, amit vallásos ifjúság reprezentál. Mégis csak ezekből niki a jövőndő ortodoxia... Ugyanakkor tehát, amikor komoly pénzáldozatokkal szervezik meg az intellektuális pályákon lévő ifjak különböző egyesületeiket, a Mizráchi ifjúság megszervezésére még erkölcsi segítség sincsen. Ki beszél anyagi segítségről?.....

S végül rámutatok közéletünk speciális cionistáknak. Ugyanakkor mikor a legnagyobbjainktól kezdve a legutolsó kis agitátorig, egyik sem mulasztja el, hogy hallgatóságát ne figyelemztessék arra, miszerint Erecjszraél felépítése a Tóra szerint igen fontos parancs, ugyanakkor a világ bármely tájkára induló delegációk, mintha systematikusán vallástalan elemekből lenne összeállítva. Hisz delegátusok, akik Sabatkor szivarral a szájukban jelennek meg zsidó városok uccáin és elvből... tréfo étteremben étkeznek, nem gondolhatnak komolyan arra, hogy a vallásos tömeget esetleg Keren Hajeszod jegyzésére lehessen rábírní. Hisz már okosságból és politikumból is helyesebb volna, ha végre a Világszervezet elhatározná, hogy vallásosabb vidékekre küld mutatába egy-egy vallásos cionistát is. Nem értjük, hogy miért lenne a cionista küldetéshez a legjobb kvalifikáció a vallástalanság. Mi ugy látjuk, hogy a különböző országok munkástömegeit saját pártállású delegátusokkal igyekeznek megnyerni.

Tehát épen ezért kívánja a Mizráchi, hogy a Zs. N. Sz. hason oda a Világszervezet központjához, hogy a jövőben kiküldendő különböző alapok delegátusai között küldjenek ki vallásos egyéneket is. Végül legyen szabad érvek felhoznom, hogy a mizráchi utján mindenkor gyorsabb lesz a hebraizáció is, mint bármely más frakció által, mert részére a héber nyelv sohasem szűnt meg élő nyelvvé lenni. Mindezek okából oportunos és célravezető, ha a Zs. N. Sz. oly szerepet biztosít a Mizráchinak, mint az az elhivatása és ideális célkitűzése szerint neki kijár.

A hitközségi párt listája győzött a váradi hitk. választásokon

A nagyváradi hitközségi választások osztatlan érdeklődés mellett a legnagyobb rendben folytak le. Ami előrelátható volt, az eddigi vezetőség körül tömörült Hitközségi Párt listája nyerte el a szavazatok óriási többségét és ezzel a hitközség szankcionálta azt a pártatlan politikát, amelyet a hitközség eddigi vezetősége inaugrált.

Az Elnökség és Előljárási választása jövő hó 12-én lesz megtartva.

Egyesült Rum és Likörgyár R.-T.

Oradea, Str. Nicu Filipescu (Szarvassor) 7.

Mindennemű szesz italok legolcsóbb beszerzési forrás
Telefon 10-44

Fióküzlet:
Piața M. Viteazul
Nağyiac-tér 11/a
Telefon 10-43.

HIREK.

Felölös szerkesztő: WASSERSTROM SÁNDOR.

A "Népünk" cikkeinek utányomását csakis a forrás megjelölésével engedjük meg.

Naptár 5690.

Péntek: Kiszlev 25, december 27.

Szombat: Kiszlev 26, december 28.

Szombat bejövetele:

üzlet bezárás 4.25

gyertyagyújtás 4.30

Istentisztelet kezdete 4.35

Szombat kimenetele 5.35

Péntek Kiszlev 25 dec. 27 CHANUKA első napja.

Felhívás a «Népünk» olvasóihoz és barátaihoz.

Ha Ön meg van arról győződve, hogy a «Népünk» egy minden tekintetben ajánlásra méltó zsidó lap, úgy nagy szívességet tesz nekünk, ha barátainak és ismerőseinek címét velünk közölni fogja.

Mi pedig ennek viszont szolgálataképp, az illetőknek több héten keresztül lapunkat próbaképpen, teljesen ingyen küldjük. Amennyiben mi az előfizetők szerzésénél Önre hivatkozhatunk, úgy arról is szíveskedjék benünket értesíteni.

Ezzel minden velünk együttérző zsidó testvérünk úgy a «Népünk», mint az általános zsidó érdekekkel szemben való kötelességét teljesíti.

Frankl Adolf fogja képviselni a zsidóságot a magyar főrendiházban. Január első hetében nagy napjai lesznek a magyar ortodoxiának. Január 6-án összeül az ortodox központi bizottság, mely tíz világi és öt rabbtagból áll, hogy a Reich Koppel főrabbi halálával megüresedett felsőházi helyre jelöljön. Bizonyosra vehető, hogy első helyen fogják jelölni Frankl Adolfot, a központi iroda elnökét, ki utóbb mint a budapesti ortodox hitközség rabbija lett megválasztva. Második helyen két érdemes vidéki papot.

ÜGYES! AKVIZITÖRÖKÖK, INKASSANSOKAT

magas jutalékkal

keres a

NÉPÜNK

kiadóhivatala

A szombatért. A miskolci zsidóság körében a következő szövegű megkapó röpcédulát terjesztik lelkes zsidó emberek: „A gyermeked érdekében zárd be szombatod az üzletedet, mert tőled tanulja a szombat megszenteltségét. Jusson eszedbe, amikor te még kicsike voltál és a szombat kimenetelekor a te drága anyád összetette a két kezét és elkezdte mondani „Gott von Avrohom... der Helliger Sábosz geht weg...“ Hát nálad és a feleségednél már nem szent a szombat? Jusson eszedbe, amikor itt hagyod egészen üzletedet, családodat és leeresztenek nyugvóhelyre, akkor egy fekete sereg közeledik tetemedhez, 1000 fekete szombat közeledik hozzád és vádol téged, hogy 1000 szombatot szentségtelenítéssel meg, 1000 szombatot vádol téged a Mindenható ítélőszéke előtt, hogy meggyalázád, lábbal taposád a Teremtő legszentebb napját, a fiad pedig, karját égnek kitarva, zokogja: Jiszgádál Wjjszkadás Smé rabu... de hasztalan, mert az 1000 letiport szombatjajkiáltása erősebb, mint fiad zokogó imája. Rajongásig szeretett testvéreim, fogadj szót, zárd be szombatod az üzletedet, amíg nem késő és akkor minden jóra fordul.“

ÉRELMESZESÉDÉS. LÉGCSŐHURUT ellen 6-8 héten át minden étkezés után megiszunk egy decilitert a magas jódtartalmu Cigelkai „LAJOS“ vízből. GYOMORÉGÉS, SAVTULTENGÉS és GYOMORFÉKÉLY ellen a jódos, sós hydrocarbonatos Cigelkai „ISTVÁN“ vízből. (Már egy deciliter István-víz rögtön megszünteti a gyomorégést.) Váradon ugy a Cigelkai „LAJOS“, mint az „ISTVÁN“ gyógyvizek Janky Antal Utóda és ifj. Popper előkelelő cégeknél kaphatók. Rendeléseket felvesz: Fischer Emil Ügynökség, Telefon: 9-62. Főterakat Cigelkai jódos gyógyforrások vezér képviselete.: Arines, (Béghát) Jud. Sálaj.

Nagy emlékünnap a pozsonyi jesivában. December 17-én kedden, Kiszlev hó 15-ikén megkapó emlékünnapély színhelye volt Pozsony városa. A jelenlegi pozsonyi főrabbi boldogult a tyjának, néhai Schreiber Bernátnak (Sávet Szófer) halála évfordulójára a világ minden tájáról összegyűlekedtek azok, akik a megboldogult cáddiknak, valamint fiának tanítványai voltak. Több mint kétezren zárandokoltak el ez alkalommal Pozsonyba, a világ minden tájáról. A rendező bizottság nagyszabású előkészületeket tett a vendégek fogadására. A vasuti állomáson héber feliratu táblákkal üdvözlötték őket hatalmas tömegek élén. Az ünnepség a pozsonyi nagy templomban kezdődött amelynek színpadja Schreiber Akiba pozsonyi főrabbi másfélórás gyönyörű beszédében méltatta a jesiva alapítójának Chászám Szófernek je-entőségét és a jesiva messzeható fontosságú munkáját. Innen a temetőbe vonultak gyalog, kocsikon és autókön a Szófernek sírjaihoz, ahol Kohn Farkas csornai és Snyders Bernát győri orth. főrabbiak mondottak megható emlékbeszédeket. Este 8 órakor több mint ezer teritékes lakoma volt a Szokol-házban, amelyen Schreiber Akiba főrabbi és fia: Schreiber Sámuel, Wéber pöstyéni főrabbi az Orth. Központi Iroda elnöke és kívülök még számosan méltatták a nap jelentőségét.

A ki egyszer próbálta állandóan veszi a Benzit szappant

A németek Heinének szobrot állítanak. Düsseldorf város tanácsa az elmúlt napokban szenzációs határozatot hozott. Fel fogják állítani a város egyik terén Heinének, a nagy német költőnek emlékszobrot és már meg is választották a szoborbizottságot, amelynek elnöke Dr. Lehr polgármester lett. Ez a határozat egy hosszú évtizedek, majdnem egy század óta tomboló elkeseredett harcnak a befejezését jelenti, amely egykor Németországban annyira gyűlölt és meg nem értett poétának az emléke körül tombolt. Mint emlékeztetés, Vilmos excsászár volt az, aki minden befolyását latba vetette, hogy az utókor ne áldozzon kegyelettel Heine emlékének és bizonyos, hogy Vilmost ebben a szenvedélyes kampányban az a gondolat tüzelte, hogy Heine sokszor és alaposan megcsipkedte a poroszság merev gögös rendszerét és ezt a Hohenzollerek nem tudták elfelejteni. Hosszu évek multak el, Németországban a hángulat lassan-lassan megenyhült, de hasztalan volt minden fáradozás, hogy Heinének Berlinben, vagy szülővárosában szobrot emelhesse, sőt amikort a „Matrácsir“ költőjét mégis megisztelek egy szoborral, az emlékművet eldugták a Földközi-tenger egy kis szigetére, majd II. Vilmos egyes főkérésére „deportálták“ az Egyesült Államokba, ahol New-York városa ajánlott föl ázülumot a hatalmas szobornak és egyik közterén helyezte el. Az idők változásának érdekes jele, hogy egy német nacionalista városi községtanács körülbelül 750.000 leit szavazott meg a Heine-emlékmű számára, hogy a német irodalom és művészet legszámottevőbb tagjai bevonásával nemzetközi Heine-emlékmű bizottság alakult. Rövidesen megjelenik az a felhívás, amelyben a világ legkiválóbb írói, költői, közéleti férfiai fogják Heine nagyságát méltatni és adományokért fordulna mindazokhoz, akik Heinét ismerik és szeretik. Ezután kiírják az emlékmű pályázatát is. A mozgalomnak különösen Amerikában van nagy visszhangja. Upton Sinklair, a kiváló regényíró kijelentette, hogy maga veszi kezébe a Heine-ház gyűjtési akcióját, vagy akár egy Heine-muzeumát, amely Düsseldorfban fog fölépülni.

Naponta friss élő ponyt

Ara kgrként Lei 80.

HALCSARNOK

Piața Mihai Viteazul 5. GOLDRING-nál

A szászrégeni főrabbi indítványa. Wesel tordai főrabbitól levelet kaptunk, melyben igazolja nekünk, hogy a bánffyhungyadi rabbigyűlésen nem lett hecserügyről tárgyalva és így az általunk közölt indítvány nem hangzott el. Ezen kijelentésnek — a tordai főrabbi iránti őszinte tiszteletünkben — készséggel helyt adunk, a mi azonban semmi körülmények között nem jelenti, hogy közlésünket nem tartjuk fenn. Nem célunk kritikát mondani a szászrégeni főrabbi fölött, tény azonban, ha a b-hunyadi ülésen megjelent volna, nem kaphattak volna szárnyra a közvéleménybe átszivárgott, személyével kapcsolatos hírek. A zsidó közvélemény ugyanis, sehogy sem tud megbarátkozni azzal, hogy a szászrégeni főrabbi, kinek mentalitása ismeretes és köz tudomásu róla, hogy egy politikát folytat mint áskénáz rabbi és mint a frankfurti jesiva egyik legkiválóbb egykori hallgatója — a többi áskénáz rabbikkal, — hogy a szászrégeni főrabbi nem vett részt a b-hunyadi ülésen, mert neki ott lett volna a helye. Kétféle irányt kétféle politikát nem lehet folytatni. 777

Chanuka-est Szatmáron. A Satu-Marei Mizráchi ifjusága e hó 28-án este 9 órai kezdettel nagy műsoros chanuka-estélyt rendez, a Református-leányegylet dísztermében. Műsor: 1. Ünnepi megnyitó. 2. Prolog Isten csákányai, Giszkalay Jánostól. Előadja: Gross Péter. 3. Enekeduet. Énekl: Josif Jáár és Klein Joel zongora kísérettel. 4. És dacolnak a lángok, Mezei Bélától. Előadói: A mizráchi ifjuság. 5. Kovács Jolán zene tanárnő rendezése alatt álló hegedű kvartett, zongora kísérettel. 6. Bundeslied des Unitas, ősi chanuka dallam. Előadja a 12 tagú énekkar zongora kísérettel, Josif Jáár dirigens vezetése mellett. 7. Chanuka-est fantáziá a (Csernichowsky). Szavalja: Weisz Babi. 8. Kötél Hámárávi, Dráma. 9. Miért? írta és szavalja: Ábrahám Efráim. 10. Der Ausgehungerter Kellner, zsargon vigjáték 1 felv. A rendezés munkája Darvas Ernő színművész ur, a Satu-Marei színház főrendezőjének avatott kezében van.

Acéllemez üzlet **REDŐNYÖKET**

Esslingeni ablak

a létező legjobb kivitelben és legolcsóbb árban készítünk és szállítunk!!
ARAJÁNLATTAL DIJTALANUL SZOLGÁLUNK.
Halász Testvérek Redőny és lakatosárnygár
Oradea, Str. Cogălniceanu 16.
Telefon: 364.

A palesztinai narancs export. Az idei szezonban az angliai narancs exportba nagy emelkedés állott be. Szemben az elmúlt évek exportjával, most egyedül csak Angliában 250-300.000 láda narancs exportálása várható. A németországi kivitelben is erős fokozódás remélhető, mert már eddig közel 300.000 láda narancsot kötöttek le. A jafai narancs megindul tehát hódító útjára, úgy az angliai mint németországi piacokra. Nagy része a szállítmányoknak a jövőben Trieszten keresztül fog történni, tekintve, hogy az Olasz kormány könnyítéseket eszközölt, a palesztinai narancsok keresztül szállítási módjában,

A Hitachdut Cionista Munkáspárt és a Brit Hanoar Ezra közös szervezeti konferenciája.

A Hitachdut cionista munkáspárt és a Brit Hanoar Ezra, az országrészi konferenciára Kolozsvárra érkező vidéki tagok részvételével közös konferenciát tart az általános cionista mozgalom aktuális problémáinak, a cionista munkásmozgalom kérdéseinek, valamint az erdélyi Hitachdut párt és a Brit Hanoar Ezra szervezeti ügyeinek ismertetése és megvitatása céljából.

A konferencián beszámolók fognak elhangzani a két szervezet eddigi működéséről és megállapítják a jövő évi munkaprogrammot, amelynek főbb pontjai a szervezetek kibővítése, megerősítése és a palesztinai munkássággal való szerves kapcsolat megteremtése lesznek. A konferencia mely az Ezra Zsidó Főiskolai hallgatók és intellektuális otthonában (Calea Victoriei 29) lesz megtartva f. hó 25-én szerdán reggel 9 órakor kezdődik a következő programmal,

1. Dr. Kohn Hilel: Elnöki megnyitó, beszámoló az általános cionista helyzetről.
2. Dr. Hamburg József: Az erdélyi Hitachdut mozgalom konferenciális problémái
3. Dr. Szőnyi Géza: Szervezeti referátum.
4. Leichtmann Andor: A Brit Hanoar Ezra, mint az erdélyi szociálista-cionista ifjuság szervezete.

5. Dr. Ligeti Sándor: Az épülő ország és a munka.

6. Taub Ábrahám: A hitachdut kulturprogramja.

7. Kun Adalbert: A zsidó munkásifjuság megszervezése.

8. Szabó József: A palesztinai munkásság helyzete és intézményei.

9. Kasztner Gyula: Hogyan védte ki a palesztinai munkásság az arab támadásokat.

10. Határozati javaslatok.

11. Vezetőség megválasztása.

A konferenciának szavazati joggal bíró tagjai: A Hitachdut párt vezetősége, a Brit Hanoar Ezra közp. vezetősége, a Hitachdut pártnak az országrészi cionista konferenciára megválasztott rendes és pótdelégátusai, minden Ezra egyesület és a kolozsvári Hitachdut Háavoda 3-3 delegált tagja.

Vendégekként a Hitachdut párt és a Brit Hanoar Ezra tagjai is részt vehetnek e konferencián. Az előkészítő bizottság ezuttal is felkéri a vidékről érkező részvevőket, hogy jövetelüket jelezzék, lehetőleg táviratilag Ezra Cluj, Str. Baritiu 10 címre.

WEISZ E. ZSIGMOND férfiszabó üzletét

Rákóczy-ut 6 sz. alá Orsoiya zárdá épületbe helyezte át. Apolló drogériával szemben.

A legnagyobb divathirdetők elsősorban kiállítására Angol és Skót szövetség. — Aki szépen s jól akar öltözködni, minden igényét olcsón ki-elégítheti e cégnél.

WEISZ E. ZSIGMOND
Oradea, Buiv. Reg. Ferdinand 6.

TÁRCA.

EGY PUSKALÖVÉS.

Írta: L-n iS-n.

Rebbe reb Hersch (ziditsivi rabbi) ismert név a chassidikus világban. A múlt század első felében élt és korának egyik leghíresebb rebbeje és egyik legna. jobb kabbalistája volt. Tanítványa volt Rebbe reb Icigl-nek, a „Látónak“ Lublinból. Rendkívül sok hive volt, kik messze vidékről zárandokoltak hozzá, hogy életmódját lássák, hogy vele együtt imádkozhassanak és aztán nemesebb és tisztultabb életfelfogással térjenek vissza napi foglalkozásukhoz. Megszorult emberek ügyes-bajos dolgaikkal, szerencsétlenek a bajaikkal hozzá fordultak, hogy imádkozzék sorsuk jobbra fordulása végett. Különösen Szombat és ünnepnapokon nagy és diszes közönség szokott nála egybegyűlni. Igen sok legenda van róla elterjedve a chassidikus világba. Egy ilyen kevésbé ismert legendát akarok róla elmondani.

Valamely szombaton a Rabbi megkülönböztetett figyelmet tanúsított vendégeinek egyike iránt. Az étkezések alkalmával közel magához mutatott neki helyet, az ételsírajimot sajátkezűleg nyújtotta neki, sőt az egyik étkezésnél még a mezítmenben-csolást is neki juttatta. Mind olyan figyelmességek, melyek kitüntetés számba mentek és a minőkben csak kivételes egyének, főleg rabbik, vagy híresebb talmudtudósok szoktak részesülni a Rabbi részéről. A kitüntetett vendég azonban ugylátszott, hogy nem tartozott ezek közé, épen azért a hívők csodálkoztak a Rabbi kitüntető figyelmességén, melyet őt elhalmozta. Szombat este a hávdolot is ez a vendég tartotta. Ekkor aztán megoldódott a rejtély.

Testvéreim — mondá a Rabbi a közönséghez fordulva — elmondok nektek egy rövid történetet, mely velem sok évvel ezelőtt megesett. Fiatal koromban gyakran felkerestem halhatatlan tanítómát és mesteremet Lublinban. Sovány kis gebével rozoga kis szekérral tettem meg rendszerint az utat és utközben egy-egy községben, ahol vendégszerető emberekre találtam, hosszabb pihenőt tartottam. Egy ilyen utam alkalmával, egyszer egy kis helységbe érkeztem, a helység piacterén bátlenszerű zsidóemberek áldogáltak egymással beszélgetve, tréfálkozva. Midőn megpillantották rozoga kis fogatomat, oda-jöttek hozzám, utam célja felől kérdezősködtek és rábeszéltek, hogy tarisak pihenőt a községben, maradjak náluk szombaton átal, ők majd gondoskodnak kényelmemről, minden szükségességgel ellátnak és szombat után majd folytathatom utamat. Szegény ember voltam, utiköltségem bizony már fogytán volt, és mielőbbi kiegészítésre szorult, mégis fontolgattam magamban, hogy mit tegyek, elfogadjam-e az ajánlatot, mert ezek az emberek nagyon is tréfás kedvűeknek látszottak lenni. Ezek azonban válaszat be sem várva, már be is hajtották lovacska-mat és szekeremet egy közeli vendéglő udvarára, megrendelték részemre a szombati menüt is, így hát beletörődtem a dologba.

Szombat este a „hiveim“ — amint ez már chassidikus embereknél szokásos — eljöttek hozzám az étkezéshez, bort rendelték, kedélyesen iddogáltak, zemireszt énekeltek, ugyanigy tettek a nappali étkezéseknél is és még a Meláve de Málket is a legjobb hangulatban köntöttük el.

Másnap — folytatá a Rabbi — arra számítottam, hogy az én „hiveim“ eljönnek hozzám elbucszás céljából, amikor is mindenki tehetségéhez mérten hozzájárul majd utiköltségem kiegészítéséhez és én folytatni fogom utamat. Chassidikus embereknél ez már így szokás. Legnagyobb csodálkozásomra azonban az én embereim nem jönnek. Várok, várok, hiába. Senki közülük még felém sem nézett. Mit jelentsen ez? Ugy látszik ezek az emberek csak tréfát akartak velem üzni. Nagyon bántott a dolog, azonban elhatároztam, hogy tovább nem várok és folytatom utamat. Ekkor azonban még nagyobb és még kellemetlenebb meglepetés ért. Előáll ugyanis a vendéglős és követeli az elfogyasztott ételek és italok árát. Megbotránkozva ezen az eljárásán, azokhoz utasítottam őt követelésével, akik nála ezeket megrendelték, kijelentettem, hogy nem fizetek és nem is fizethetek, mert nincs honnan, nincs miből. A vendéglős azonban hajthatatlan maradt és hangoztatta, hogy addig nem enged ki udvaráról szekeremet és lovat, míg követelését ki nem fizetem. Minden igyekezetem, hogy őt jobb belátásra bírjam, hiábavalónak bizonyult. Rendkívül el voltam keseredve. Pénzem nem volt, fizetni nem tudtam és igazán nagy volt a felháborodásom ezek ellen az emberek ellen, akik ilyen izetlen tréfát engednek maguknak velem szemben és engemet szándékkal ilyen lehetetlen helyzetbe taszítottak. Szinte kétségbeesve járkáltam sokáig a vendéglő előtt fel és alá gondolkodva, tépelődve, hogy mit tegyek.

Egyszerre csak egy kocsi látok az uton közeledni, a kocsiiban egy tisztas zsidó ember. Közelebb érve, figyelmesen vizsgálattott és látván fel-dult arcomat, türelmetlen, ideges járkálását, megállította kocsiját, odajött hozzám és kétségbeesésem oka iránt kérdezősködött. Én híven elmondottam neki a történetet. Erre az ismeretlen zsidó ember azonnal bejött a vendéglőshöz, kifizette a követelt

összeget és ezzel be sem várva, hogy köszönetet mondjak neki nemes gesztusáért, be sem várva, hogy kiléte iránt érdeklődjem, kocsijára ült és tovább hajtatott. Én pedig, megszabadulva rettenetes helyzetemből és hozzájutva szegényes kis fogatomhoz, azonnal folytattam utamat, otthagya azt a községet, ahol ilyen csunya tréfát üztek velem.

Tudjátok-e testvéreim ki volt az a nemes szívű ember, aki engemet akkor abból a kellemetlen helyzetemből kiszabadított? Ez az ember volt az — mondá a Rabbi a kitüntetett vendégre mutatva. Most pedig — mondá ehhez fordulva — megakarom hálálni azt a jót amit velem tettél akkor. Mond, mit kérsz tőlem? mi a kívánságod? Kérj bármit, ha csak nem lehetetlen, teljesítve lesz.

Egy kis birtokot bérlet már hosszú évek óta — kezdé a vendég — X. uraságtól. Dolgos és munkaszerető ember vagyok és Isten megáldotta kezem munkáját és nyugodtan megelégedtem életem családdal együtt munkám és szorgalmam után. Kötelezettségeimet az urasággal szemben mindig pontosan teljesítettem, az uraság ezért minden alkalommal meghosszabbította a bérletet és soha semmiféle differencia nem volt közöttünk. Bérletem most lejárt és egész biztosan arra számítottam, hogy az úgy mint eddig, ismét meghosszabbítva lesz.

Az uraság azonban röviddel ezelőtt hirtelen elhalt és egyszerre megváltozott a helyzet. Az özvegy ugyan hajlandó volna továbbra is berbeadni a birtokot, azonban egyetlen fia, örököse, aki most jött haza külföldről, ezt a leghevesebben ellenzi. Ez egy féktelen, rabiatos zsidógyűlölő. Elvakult szenvedélyvel gyűlöl minden zsidót és inkább pusztulni és veszni hagyna mindent, semmint egy zsidó gazdálkodjék az ő birtokán. A birtokon vannak jószágaim és sok más értékes holmijaim, azonban ezeknek a kiadatása vagy átadása végett sem tudok velük tárgyalni, mert ez a rettenetes ember megfenyegetett, ha még egyszer a birtokra lépek, vagy még egyszer beteszem a lábamat házukba, agyonlő. És midőn ennek dacára egyszer felakartam keresni az uraság özvegyét, ezt meg is kísérelte. Így tehát meg vagyok fosztva mindenemtől, vagyonomtól, egzisztenciámtól s nem tudom mitévő legyek. A hatóságok részéről nem számíthatok támogatásra az urasággal szemben és a peres eljárás olyan hosszadalmas volna, hogy én annak a végét bevárni nem tudnám. Mit csináljak tehát, mond Rabbi? mit kezdjek? mihez fogjak?

A Rabbi figyelmesen végighalagatta vendégének panaszát. Menj haza — mondta aztán neki rövid gondolkodás után — Menj haza és keresd fel ismét az uraság özvegyét és tégy neki ajánlatot a bérlet meghosszabbítására végett. Csak keresd fel bátran, minden félelem nélkül. Annak a fiatalembernek a fenyegetése ne félemlítsen meg téged. Remélhetőleg nem fogja megkísérelni, hogy fenyegetését valóra váltsa, de ha igen, ha mégis megkísérelné ezt, akkor... akkor a fegyver visszafelé is elsülhet.

Ezzel a vendég el lett bocsájtva. Ez hazaérkezvén, elment felkeresni az uraság özvegyét. Nem minden félelem nélkül tette ezt. Hisszen ismerte a fiatal uraság féktelen gyűlöletét. Tudta, hogy fenyegetését tehetetlenül a következményekre, igenis képes beváltani. Azonban bizott a Rabbi szavában. Bizott abban rendületlenül. A Rabbi szava és ígérete minden bizonnyal pajzsa lesz neki és megvédi őt mindentől.

A fiatalur épen a kastély bejáratával szemben levő szobájában ült, anyjával és több barátjával együtt. Midőn megpillantotta a gyűlölő zsidó bérlet, amint az belépett a kastély udvarára, dühösen felugrott, vérbenforgó szemekkel leakasztotta fegyverét a falról és a nyitott ablakon keresztül célba vette őt. Az anyja átlátván a helyzetet, hirtelen odaugrott, elűtötte a fia kezét és megbotránkozva utasította őt rendre és rendkívül éles szavakkal megdorgálta őt esztelenségeért. Védelmére kelt a bérletnek, kit tisztességes, becsületes embernek ismert és kemény szavakkal támadt a fiának. Ez azonban csak olaj volt a tűzre. A fiatalember haragját még fokozta, hogy anyja a zsidó bérlet pártfogolja. Durván visszafeselt az anyjának és hogy gyilkos szándékát végrehajtsa, hevesen ellökte őt az ablakból. Erre az anyja felháborodva fiának brutális magaviselésén, szinte önfelédten arcul ütötte őt.

És ekkor az történt, amire senki nem számított. A fiatalember elsápadt... feleszmélt... Anyja őt arculütötte... megszegyenítette barátai előtt...

Hirtelen magafelé fordította a fegyvert és még mieiótt az anyja és barátai megakadályozhatták volna, elsütötte azt... Egy dörrenés... egy éles sikoly... és a fiatal uraság holtan zuhant a szoba padozatára... A fegyver visszafelé sült el...

A fiatal uraságot nagy pompával eltemették... Az izgalom csillapodása és a gyásznapiok letelte után a mi emberünk ismét megkapta az uraság özvegyétől a bérletet.

POSZTÓ ENGROS

Legolcsóbb bevásárlási forrás

HAVAS & GRÜNFIELD, ORADEA

Strada Avram Iancu 8

Kicsinyben, eladás engros árakban

csakis készpénz ellenében.

Mindennemű **BIZTOSÍTÁST** ugymint: Élet-, Tűz-, Betörés-, Baleset-, Üveg-, Szállítvány- és Autó-biztosításokat kartellen kívüli legkedvezőbb feltételekkel vállalja

WEISZ KÁLMÁN
ORADEA, PIAȚA MIHAI VITEAZUL 8.
TELEFON: 986.

„AZ ANKER“
Ált. román bizt. társ. erdélyrészi speciál FŐÜGYNÖKSÉGE
Ügynököket minden városban magas jutalékkal alkalmazok.

M. ÁBRAHÁM kendőáru és szövőfonalak nagyban és kicsinyben Oradea, Piața Mihai Viteazul

Tűzifát legolcsóbban szállít
ZIMMERMANN MIKLÓS
Templom-tér 8. Telefon: 250.

Felhívás!
T. olvasóink figyelmébe!
Ha megbízható tisztán kezelt orth. **kőerliba húst** és **zsírt** jutányosan akarnak vásárolni keressék fel
Klein huscsarnokát
Kapucinus-ucca 6 s
Vendéglősök és viszont eladók nagy kedvezményben részesülnek. Szétküldés postán és vasuton.
Kérem vigyázni a címre!

Az uri közönség figyelmébe!
HACKMAYER URI SZABÓ üzletét áthelyezte Bémer-tér 2 alá. Apolló mozgó mellett.

BRAUN ARNOLD Központi fűtés, vízvezeték és bádigos mesterek
CALBA VICTORIA 20.
Telefon: 5-57.
Állandó raktár mindenféle felszerelésekben

Karácsonyi ajándékul
minden vevőmnek adok 1 drb. necessaire bőröndöt **INGYEN** DECEMBER HÓNAPBAN
HARTMANN Bőröndáru-gyár
GYÁRTELEP: Szacsavay-u. 18. ÜZLET: Reg. Ferd. 1.

Olcsó tűzifa
I. száraz cserhasáb . L. 390 | I. száraz bükkhasáb . L. 390
II. száraz gyertyánhas. L. 380 | I. száraz dorongfa . L. 380
Ezen árak méterenkint a telepen értendők
Házhoz szállítás méterenkint 30 Lei
Vulcan-fatelep Ugyanitt cser, gyertyán és bádigos telyvágott állapotban is kapható
Nagypiacter Közraktár mögött. Telefon: 1000